

Bestyrelsen og direktionen for
PFA Pension
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

21. april 2015

Afgørelse vedrørende årsrapporten for 2013 for PFA Pension

Indledning

I Økonomisk Ugebrev nr. 34 2014 fremgik det af en artikel, at PFA Pensions (herefter "PFA") betydelige balancevækst i 2013 i høj grad var baseret på finansielle transaktioner og ikke på reel kundetilvækst. I artiklen oplyste PFA, at selskabet anvender repoforretninger til at opnå et større afkast på obligationsbeholdningen. Da dette ikke fremgik af årsrapporten for 2013, anmodede Finanstilsynet den 25. november 2014 PFA om at redegøre for de repoforretninger, selskabet havde indgået, og for den regnskabsmæssige behandling af kontrakterne i årsrapporten for 2013. Finanstilsynet modtog selskabets redegørelse den 8. december 2014.

Den 23. marts 2015 fremsendte Finanstilsynet udkast til afgørelse i partshøring og modtog selskabets svar den 31. marts 2015.

PFA aflægger årsrapport efter reglerne i bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser¹.

Årsrapporten for 2013 er revideret af Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Revisionspåtegningen er afgivet uden forbehold eller supplerende oplysninger.

Finanstilsynet gør opmærksom på, at tilsynet ikke har taget stilling til årsrapporten for 2013 i øvrigt.

Afgørelse

Det er Finanstilsynets vurdering, at PFA Pensions årsrapport for 2013 indeholder følgende fejl:

FINANSTILSYNET

Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

ERHVERVS- OG VÆKSTMINISTERIET

¹ Bekendtgørelse nr. 112 af 7. februar 2013

PFA Pension har ikke givet de krævede oplysninger om aktiver, der er stillet som sikkerhed, idet selskabet ikke har oplyst, i hvilket omfang eller med hvilken værdi selskabets aktiver, herunder obligationer, er anvendt som sikkerhedsstillelse i forbindelse med indgåede repoforretninger. Oplysninger om omfanget og værdien af aktiver, der er stillet som sikkerhed, er et krav i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 104, stk. 2.

Som følge af ovenstående var det Finanstilsynets hensigt at forelægge sagen for Finanstilsynets bestyrelse den 21. april 2015 med henblik på at påbyde selskabet at offentliggøre supplerende/korrigerende information til årsrapporten for 2013.

Efter at have modtaget Finanstilsynets udkast til afgørelse i høring valgte PFA at medtage oplysninger om repoforretningerne i selskabets årsrapport for 2014, der blev offentliggjort den 15. april 2015.

Finanstilsynet skal som følge heraf påtale, at PFA Pension i årsrapporten for 2013 ikke har oplyst i hvilket omfang eller med hvilken værdi selskabets aktiver, herunder obligationer, er anvendt som sikkerhedsstillelse i forbindelse med indgåede repoforretninger.

Klagevejledning

Finanstilsynets afgørelse kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet pr. e-mail til adressen ean@erst.dk eller pr. post til Dahlerups Pakhus, Langelinie Allé 17, Postboks 2000, 2100 København Ø, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Offentliggørelse

Finanstilsynet og selskabet skal offentliggøre afgørelsen i medfør af § 354 a, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Ved klager over forhold, der ikke vedrører klagerens aktuelle eller fremtidige erhvervsforhold, er gebyret dog 2.000 kr. Efter § 15, stk. 4, i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises.

Generelt

For overskuelighedens skyld er sagen behandlet efter følgende opbygning:

- Sagsfremstilling
- Finanstilsynets vurdering

Det retlige grundlag fremgår af appendiks.

Sagsfremstilling

I Økonomisk Ugebrev nr. 34 2014 fremgik det af en artikel, at PFA Pensions betydelige balancevækst i 2013 i høj grad var baseret på finansielle transaktioner og ikke på reel kundetilvækst. I artiklen oplyste PFA, at selskabet anvender repoforretninger til at opnå et større afkast på selskabets obligationsbeholdning. Da dette ikke fremgik af årsrapporten for 2013, anmodede Finanstilsynet den 25. november 2014 PFA om at redegøre for de repoforretninger, selskabet havde indgået, og for den regnskabsmæssige behandling af kontrakterne i årsrapporten for 2013.

PFA besvarede Finanstilsynets henvendelse ved brev af 8. december 2014 og bekræftede, at selskabet havde indgået repoforretninger, hvor obligationer sælges med et samtidigt tilbagekøb af samme type obligationer på en fastsat fremtidig dato. PFA bemærkede, at forretningerne indgås, da der er mulighed for at opnå et merafkast på PFA's betydelige obligationsbeholdning, og at løbetiden på PFA's repoforretninger normalt er under 1 måned.

Af redegørelsen fremgik det endvidere, at selskabets repoforretninger er indregnet under posten "Gæld til kreditinstitutter" med i alt 44,3 mia. kr. pr. 31. december 2013. Denne regnskabspost består ifølge PFA kun af repoforretninger og udgjorde 15,2 mia. kr. året før. PFA's balance voksede i løbet af 2013 fra 354 mia. kr. til over 400 mia. kr.

I redegørelsen bemærkede PFA, at en repoforretning juridisk er et salg og et fremtidigt køb, og at selskabets repoforretninger indregnes i regnskabet efter reglerne i regnskabsbekendtgørelsens § 44, stk. 5, således at obligationerne forbliver på balancen, uagtet at de rent juridisk er afhændet.

PFA bemærkede endvidere, at da der juridisk ikke er tale om sikkerhedsstillelse, anvender PFA ikke reglerne i regnskabsbekendtgørelsens § 104, stk. 2.

Af regnskabsbekendtgørelsens § 44 fremgår det, at et finansielt aktiv, der er solgt eller på anden måde overdraget til en anden part, skal ophøre med at være indregnet i balancen. En del af et finansielt aktiv skal ophøre med at være indregnet i balancen, hvis der er solgt eller overdraget en entydigt defineret andel af aktivet. Endvidere fremgår det af § 44, stk. 5, at uanset stk. 1 skal et finansielt aktiv, der overdrages på en måde, der indebærer, at virksomheden i væsentligt omfang bevarer risikoen og adgangen til afkast (betalingsstrømme) forbundet med aktivet, bibeholdes i balancen. Ved en sådan overdragelse indregnes en finansiell forpligtelse svarende til den betaling, der er modtaget i forbindelse med overdragelsen. Bestemmelsen uddybes endvidere i de vejledende bemærkninger, idet det her fremgår, at et finansielt aktiv, der overdrages i forbindelse med en ægte salgs- og tilba-

gekøbsforretning (repoforretning), vil være omfattet af bestemmelsen og vil skulle bibeholdes i balancen hos sælgeren.

Af regnskabsbekendtgørelsens § 104, stk. 2, fremgår det, at hvis en virksomhed har stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver, skal dette oplyses med angivelse af omfanget af pantsætningen og de pantsatte aktivers værdi, specificeret for de enkelte poster. Den samlede sikkerhedsstillelse for dattervirksomheder og for øvrige virksomheder inden for koncernen skal opføres særskilt.

I forhold til den konkrete regnskabsmæssige behandling oplyste PFA i redegørelsen, at de solgte obligationer forbliver på balancen som et aktiv under posten "Obligationer". Den modtagne likviditet bogføres som et aktiv på balancen (kontantbeholdning), og et beløb svarende til den modtagne likviditet bogføres som "Gæld til kreditinstitutter", hvis modparten er et kreditinstitut eller som "Anden gæld", hvis modparten ikke er et kreditinstitut.

I redegørelsen bemærkede PFA afslutningsvis, at selskabet i den kommende årsrapport for 2014 vil give mere eksplicite noteoplysninger om indgåede repoforretninger.

Finanstilsynet fremsendte den 23. marts 2015 udkast til afgørelse i partshøring og modtog selskabets svar den 31. marts 2015, hvor selskabet redegjorde for, at det har øget informationsniveauet i årsrapporten for 2014 ved at udvide noterne til de relevante balanceposter med oplysninger om repoforretninger, ligesom selskabet også i en note om eventualforpligtelser har indsat information om dagsværdien af obligationer solgt som led i repoforretningerne.

Finanstilsynets vurdering

Det er Finanstilsynets vurdering, at de af PFA indgåede repoforretninger i substansen svarer til et lån, for hvilket der er stillet sikkerhed i obligationer. Det er Finanstilsynets opfattelse, at et af kendetegnene ved repoforretninger netop er sikkerhedsstillelsen, idet køberen kan beholde obligationerne, såfremt sælgeren ikke er i stand til at købe dem tilbage. Dette svarer i substans til et indlån, hvor der er stillet sikkerhed. En af de grundlæggende forudsætninger for regnskabsaflæggelse er, at regnskabet skal tage hensyn til de reelle forhold og ikke til formaliteter uden reelt indhold (substans), jf. § 188, stk. 1, nr. 2, i lov om finansiel virksomhed. Efter Finanstilsynets vurdering skal der derfor ikke lægges vægt på, at der juridisk set formelt ikke er tale om en sikkerhedsstillelse, når substansen er, at PFA har modtaget likviditet mod at stille sikkerhed i selskabets obligationsbeholdning. Økonomisk og regnskabsmæssigt er forretningen derfor at sidestille med et lån mod sikkerhed. Som følge af dette er det Finanstilsynets opfattelse, at PFA skal oplyse, i hvilket omfang og med hvilken værdi selskabets aktiver, her-

under obligationer, er stillet som sikkerhed i indgåede repoforretninger i henhold til regnskabsbekendtgørelsens § 104, stk. 2.

Det er endvidere Finanstilsynets opfattelse, at det som udgangspunkt er væsentligt for regnskabsbrugerne at vide, om de aktiver, der fremgår af balancen i PFA's årsrapport for 2013, er belånt eller stillet som sikkerhed. Dette skal også ses i sammenhæng med, at repoforretningerne udgjorde 44,3 mia. kr. pr. 31. december 2013, hvilket svarede til 11 % af balancen og 918 % af egenkapitalen.

Når PFA ikke oplyser, i hvilket omfang eller med hvilken værdi selskabets aktiver er anvendt som sikkerhedsstillelse i repoforretninger, er det ikke muligt for regnskabsbrugerne at vurdere, hvilken betydning dette har for regnskabet. Regnskabsposten "Gæld til kreditinstitutter" udgjorde således 44,3 mia. kr. pr. 31. december 2013 og 15,2 mia. kr. i 2012, og da denne regnskabspost ifølge PFA udelukkende bestod af gæld i forbindelse med repoforretninger, kan en stor del af PFA's balancevækst i 2013 dermed henføres til repoforretninger og ikke til reel kundevækst. Dette er efter Finanstilsynets opfattelse en væsentlig information for regnskabsbrugerne.

På baggrund af ovenstående er det Finanstilsynets vurdering, at der er tale om en fejl, når PFA ikke har oplyst, i hvilket omfang eller med hvilken værdi selskabets aktiver, herunder obligationer, er stillet som sikkerhed i indgåede repoforretninger.

Kopi af denne afgørelse er sendt til selskabets eksterne revisor og interne revisionschef.

Tine Heerup
Kst. kontorchef

Bo Binder Iversen
Specialkonsulent

Appendiks

Retligt grundlag

Lov om finansiel virksomhed

§188, nr. 2:

”Årsrapporten skal udarbejdes efter nedenstående grundlæggende forudsætninger:

2) Der skal tages hensyn til de reelle forhold og ikke til formaliteter uden reelt indhold (substans).”

Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser

§ 44:

”Et finansielt aktiv, der er solgt eller på anden måde overdraget til en anden part, skal ophøre med at være indregnet i balancen. En del af et finansielt aktiv skal ophøre med at være indregnet i balancen, hvis der er solgt eller overdraget en entydigt defineret andel af aktivet.”

Stk. 5. Uanset stk. 1 skal et finansielt aktiv, der overdrages på en måde, der indebærer, at virksomheden i væsentligt omfang bevarer risikoen og adgangen til afkast (betalingsstrømme) forbundet med aktivet, bibeholdes i balancen. Ved en sådan overdragelse indregnes en finansiell forpligtelse svarende til den betaling, der er modtaget i forbindelse med overdragelsen.”

Vejledende bemærkninger til regnskabsbekendtgørelsens § 44:

”Stk. 5 indeholder en undtagelsesregel med hensyn til, hvornår der skal ske ophør af indregning af et finansielt aktiv i balancen. IAS 39(16-37) indeholder et udførligt regelsæt for, hvornår et finansielt aktiv skal ophøre med at indregnes i balancen i forbindelse med afhændelser, når risiko og fordele ved besiddelsen af aktivet helt eller delvis bibeholdes hos overdrageren. Stk. 5 skønnes at indeholde en beskrivelse af regelsættet i IAS 39, som i langt de fleste tilfælde vil være fyldestgørende for de finansielle virksomheder. Hvis der forekommer mere komplekse tilfælde, der ikke fuldt ud dækkes af bestemmelsen, kan de mere udførlige bestemmelser i IAS 39 anvendes. Et finansielt aktiv, der overdrages i forbindelse med en ægte salgs- og tilbagekøbsforretning, vil således være omfattet af bestemmelsen og vil skulle bibeholdes i balancen hos sælgeren.”

§ 86:

”Hvis tidligere årsrapporter i væsentligt omfang var påvirket af fejl i forbindelse med udarbejdelsen, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, udarbejdes som om, fejlen ikke var begået.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i det omfang det ikke er praktisk muligt at rette poster fra tidligere regnskabsår. I så fald ændres primobalancen fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.”

§ 104, stk. 2:

”Hvis virksomheden har stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver, skal dette oplyses med angivelse af omfanget af pantsætningen og de pantsatte aktivers værdi, specificeret for de enkelte poster. Den samlede sikkerhedsstillelse for dattervirksomheder og for øvrige virksomheder inden for koncernen skal opføres særskilt.